

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1997-1998

---

14 JULI 1998

Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 34 van 20 juli 1967 betreffende de tewerkstelling van de werknemers van vreemde nationaliteit

(Ingediend door de heer Hostekint en mevrouw Sémer)

TOELICHTING

Het probleem van de mensenhandel in de sport is al enige tijd bekend. Recent nog onderzocht het centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding een aantal klachten daaromtrent, meer bepaald uit de voetbalsector. Daaraan werd dan ook ruime aandacht besteed in het evaluatierapport van maart 1998 over de evolutie en de resultaten van de bestrijding van de internationale mensenhandel.

Vele sportclubs zijn op zoek naar jong talent in het buitenland, in het bijzonder Afrika en Zuid-Amerika. Makelaars sporen jonge sportlui op en lokken hen met mooie beloften naar Europa. Daar worden zij in contact gebracht met geïnteresseerde clubs die hen testen. Pas wanneer zij eventueel worden aangeworven wordt een aanvraag om een arbeidskaart ingediend. Wanneer de betrokken clubs hen niet aanwerven worden zij door de makelaars aan hun lot overgelaten en komen zij terecht in het illegale circuit.

Maar ook wanneer zij wel worden aangeworven zijn de problemen nog niet opgelost. Zo zijn er gevallen waarbij een club een optie van meerdere jaren op een speler neemt, terwijl de arbeidsvergunning slechts voor een jaar geldt. Wanneer zij na een jaar niet meer worden opgesteld kunnen zij niet bij een andere club beginnen dan via een transferovereenkomst.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

---

14 JUILLET 1998

Proposition de loi modifiant l'arrêté royal n° 34 du 20 juillet 1967 relatif à l'occupation de travailleurs de nationalité étrangère

(Déposée par M. Hostekint et Mme Sémer)

DÉVELOPPEMENTS

Le problème de la traite des êtres humains dans le monde du sport est connu depuis un certain temps déjà. Le Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme s'est penché encore récemment sur une série de plaintes à ce sujet issues en particulier du secteur du football. Cette question a dès lors bénéficié d'une large attention dans le rapport d'évaluation de mars 1998 sur l'évolution et les résultats de la lutte contre la traite internationale des êtres humains.

Nombre de clubs sportifs sont à la recherche de jeunes talents à l'étranger, notamment en Afrique et en Amérique du Sud. Des agents dénicheurs de jeunes talents attirent des jeunes sportifs en Europe en leur faisant de belles promesses. Une fois en Europe, ces jeunes sportifs sont mis en contact avec les clubs intéressés qui leur font passer des tests. C'est seulement en cas d'engagement que l'on introduit une demande de permis de travail pour eux. Les joueurs étrangers qui ne parviennent pas à se faire engager dans un de ces clubs, sont abandonnés à leur sort par les recruteurs et aboutissent dans le circuit illégal.

Mais même ceux qui se font engager ne sont pas au bout de leurs peines. Il arrive qu'un club prenne une option de plusieurs années sur un joueur, alors que le permis de travail de ce dernier n'est valable que pour un an. Le joueur qui n'est plus aligné, dans ce cas, au bout d'un an, ne peut changer de club que moyennant un contrat de transfert.

Dit wetsvoorstel wil dergelijke vormen van mensenhandel bestrijden door de aansprakelijkheid van bemiddelaars en werkgevers te verscherpen. Daartoe wordt een nieuwe bepaling ingevoegd in het koninklijk besluit nr. 34 betreffende de tewerkstelling van werknemers van vreemde nationaliteit. Deze bepaling zal bijgevolg van toepassing zijn op iedere tewerkstelling van vreemdelingen zoals bedoeld in dat koninklijk besluit.

Het voorgestelde artikel heeft betrekking op iedere vorm van tewerkstelling, dus ook buiten de sport. Hoewel dit wetsvoorstel in de eerste plaats is ingegeven door de bekommernis om wantoestanden inzake mensenhandel in de sport aan te pakken, is er immers geen enkele reden om dezelfde regeling niet toe te passen in andere sectoren.

Voorgesteld wordt om, onder bepaalde voorwaarden, een hoofdelijke aansprakelijkheid in te voeren voor bemiddelaars en werkgevers. Die hoofdelijke aansprakelijkheid betreft de betaling van de kosten van gezondheidszorgen, verblijf en repatriëring van de vreemde werknemer. Die bewoordingen verwijzen bewust naar de bepaling uit de vreemdelingenwet waarbij de aansprakelijkheid wordt omschreven van de persoon die, met het oog op het bewijs dat de vreemdeling over voldoende middelen van bestaan beschikt, een verbintenis tot tenlasteneming heeft ondertekend (art. 3bis van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen).

Deze hoofdelijke aansprakelijkheid betreft de volgende personen:

1° De personen die hebben bemiddeld met het oog op tewerkstelling van een vreemdeling in België op het ogenblik dat deze nog niet over een arbeidskaart beschikt.

Hiermee worden de makelaars gevisieerd die in andere landen geschikte krachten zoeken en naar België lokken met het oog op een eventuele tewerkstelling. Dergelijke lucratieve praktijken zullen in de toekomst dus niet meer geheel vrijblijvend mogelijk zijn. Wanneer het misloopt — bijvoorbeeld doordat de buitenlandse werknemer niet aan een contract geraakt — zal de bemiddelaar er zich niet van kunnen afmaken door de vreemdeling aan zijn lot over te laten. Voortaan zal hij immers hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de betaling van de kosten van gezondheidszorgen, verblijf en repatriëring.

2° De personen die een vreemdeling in België tewerkstellen of aan proeven onderwerpen met het oog op tewerkstelling, terwijl deze vreemdeling niet eerder in België werd tewerkgesteld.

La présente proposition de loi entend combattre ces formes de traite des êtres humains en élargissant la responsabilité des intermédiaires et des employeurs. La présente proposition insère à cette fin, dans l'arrêté royal n° 34 relatif à l'occupation de travailleurs de nationalité étrangère, une nouvelle disposition applicable dans les cas de mise au travail d'étrangers au sens de cet arrêté royal.

L'article proposé concerne toutes les formes d'occupation, y compris celles qui existent en dehors du monde sportif. Bien que la présente proposition de loi soit motivée principalement par le souci de combattre les abus constitutifs de la traite des êtres humains que l'on rencontre dans le monde sportif, rien n'empêche d'envisager l'application du régime proposé à d'autres secteurs.

La proposition vise à instaurer, sous certaines conditions, une responsabilité solidaire des intermédiaires et des employeurs pour ce qui est du paiement des frais de soins de santé, de séjour et de rapatriement du travailleur étranger. Les auteurs de la proposition ont utilisé la terminologie de la disposition de la loi sur les étrangers qui définit la responsabilité de la personne qui, pour apporter la preuve que le travailleur étranger dispose de moyens de subsistance suffisants, a signé un engagement de prise en charge (article 3bis de la loi du 15 décembre 1985 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers).

Le principe de la responsabilité solidaire est applicable, en l'espèce, aux personnes suivantes:

1° Les personnes qui ont agi en qualité d'intermédiaire en vue de la mise au travail d'un étranger en Belgique à un moment où celui-ci ne disposait pas encore d'un permis de travail.

Sont visés ici, les intermédiaires qui cherchent à l'étranger des personnes correspondant à un profil donné et qui les attirent en Belgique en leur faisant miroiter la perspective d'une embauche éventuelle. Les personnes qui se livrent à ce type de pratiques lucratives verront désormais leur responsabilité engagée. Lorsque les choses iront mal — par exemple parce que le travailleur étranger ne parvient pas à décrocher un contrat —, l'intermédiaire ne pourra plus tirer son épingle du jeu et abandonner l'étranger à son triste sort. Désormais, l'intermédiaire sera solidairement responsable du paiement des frais de soins de santé, de séjour et de rapatriement.

2° Les personnes qui occupent ou qui testent un étranger en Belgique, en vue de sa mise au travail, alors qu'il n'a encore jamais travaillé en Belgique.

Hiermee worden dus diegenen bedoeld die als «afnemers» belang hebben bij de handel in buitenlandse werknemers. De werkgever loopt dus de aansprakelijkheid op wanneer hij de vreemdeling tewerkstelt, die naar België werd gebracht en dus niet eerder in België werd tewerkgesteld. De aansprakelijkheid geldt echter niet alleen in geval van tewerkstelling, maar ook wanneer de werkgever de vreemdeling slechts aan proeven heeft onderworpen met het oog op tewerkstelling. Hiermee wordt onder meer de situatie beoogt waarbij een sportclub vreemde werknemers test alvorens ze aan te nemen.

De hoofdelijke aansprakelijkheid van de werkgever kent een belangrijke uitzondering. Zij geldt niet wanneer de niet-tewerkstelling of het einde van de tewerkstelling aan de vreemdeling te wijten is, met name wanneer deze de tewerkstelling weigert, op eigen initiatief een einde maakt aan de tewerkstelling of wordt ontslagen om dringende redenen.

Tenslotte lijkt het niet meer dan redelijk om de hoofdelijke aansprakelijkheid in de tijd te beperken. Een verjaringstermijn van drie jaar wordt voorgesteld. Deze termijn zou dan beginnen lopen vanaf de bemiddeling, wat de bemiddelaars betreft, en vanaf de aanvang van de tewerkstelling op de proeven, wat de werkgevers betreft.

Patrick HOSTEKINT.
Paula SÉMER.

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In het koninklijk besluit nr. 34 betreffende de tewerkstelling van werknemers van vreemde nationaliteit wordt een hoofdstuk *Vibis*, houdende het artikel 24, ingevoegd, luidend als volgt:

«Hoofdstuk *Vibis* — Hoofdelijke aansprakelijkheid van sommige personen.

Art. 24. — Zijn samen met de vreemdeling hoofdelijk aansprakelijk voor het betalen van diens kosten van gezondheidszorgen, verblijf en repatriëring:

1° de personen die hebben bemiddeld met het oog op tewerkstelling van een vreemdeling in België op het ogenblik dat deze nog niet over een arbeidskaart beschikt;

Sont visées ici les personnes qui, en tant que «clients», ont un intérêt dans la traite des travailleurs étrangers. La responsabilité de l'employeur sera donc engagée dès lors qu'il occupera un étranger que l'on aura fait venir en Belgique et qui n'aura encore jamais travaillé dans notre pays. La responsabilité de l'employeur est engagée, non seulement lorsqu'il occupe l'étranger, mais aussi lorsqu'il le soumet sans plus à des tests en vue de l'engager éventuellement. La disposition en question vise notamment la situation dans laquelle un club sportif teste des travailleurs étrangers avant de les engager.

Le principe de la responsabilité solidaire de l'employeur connaît une exception notable. Il n'est pas applicable lorsque le non-engagement ou la résiliation de l'engagement de l'étranger sont imputables à celui-ci, ce qui est le cas notamment lorsqu'il refuse un emploi, lorsqu'il quitte un emploi de sa propre initiative ou lorsqu'il est licencié pour motif grave.

Enfin, il paraît tout à fait raisonnable de limiter la responsabilité solidaire dans le temps. Un délai de prescription de trois ans est proposé. Ce délai courrait à partir de l'entremise en ce qui concerne les intermédiaires et à partir du début de l'occupation ou des tests en ce qui concerne les employeurs.

PROPOSITION DE LOI

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'arrêté royal n° 34 relatif à l'occupation de travailleurs de nationalité étrangère, est inséré un chapitre *Vibis* contenant l'article 24, rédigé comme suit:

«Chapitre *Vibis* — Responsabilité solidaire de certaines personnes.

Art. 24. — Sont solidairement responsables avec l'étranger du paiement des frais de soins de santé, de séjour et de rapatriement de celui-ci:

1° les personnes qui ont joué un rôle d'intermédiaire en vue de la mise au travail en Belgique d'un étranger qui ne dispose pas encore d'un permis de travail;

2° de personen die een vreemdeling in België tewerkstellen of aan proeven onderwerpen met het oog op tewerkstelling, terwijl deze vreemdeling niet eerder in België werd tewerkgesteld, tenzij de vreemdeling de tewerkstelling weigert, op eigen initiatief een einde maakt aan de tewerkstelling of werd ontslagen om dringende reden.

De in het eerste lid bedoelde hoofdelijke aansprakelijkheid verjaart drie jaar na de bemiddeling voor de personen bedoeld in 1°, en drie jaar na de aanvang van de tewerkstelling of de proeven voor de personen bedoeld in 2°.»

Patrick HOSTEKINT.
Paula SÉMER.

2° les personnes qui occupent ou qui testent un étranger en Belgique en vue de sa mise au travail, alors qu'il n'a encore jamais travaillé en Belgique, sauf lorsque l'étranger refuse un emploi, quitte un emploi de sa propre initiative ou est licencié pour motif grave.

La responsabilité solidaire visée à l'alinéa 1er se prescrit par trois ans à compter de l'entremise, en ce qui concerne les personnes visées au 1°, et par trois ans à compter du début de l'occupation ou des tests, en ce qui concerne les personnes visées au 2°.»